

Ігор Цуркан.

"Біжу вперед, не оглядаючись..."

(Про Емму Андієвську)

Джерело: [Ігор Цуркан. "Біжу вперед, не оглядаючись..." | Просвіта Херсонщини http://prosvita-ks.co.ua/visnik-tavriyskoyi-fundaciyi-vipusk-2/igor-curkan-bizhu-vpered-ne-oglyadayuchis#ixzz4uqo7GiFh](http://prosvita-ks.co.ua/visnik-tavriyskoyi-fundaciyi-vipusk-2/igor-curkan-bizhu-vpered-ne-oglyadayuchis#ixzz4uqo7GiFh)

Увага! Матеріали захищені авторським правом!

Сучасне літературне обличчя незалежної України важко уявити без творчості тих письменників, які в силу тих чи інших обставин опинилися за межами її материнського лона. До таких належить оригінальна белетристка, поетка, малярка [Емма Андієвська](#), котра за примхою долі вже багато десятиліть живе далеко поза Україною, хоча народилася 19 березня 1931 року в Донецьку (колись - Сталіно). Виросла Емма Андієвська в цілком зросійщеній родині, де дівчину свідомо готували "на росіянку" з допомогою гувернанток, хоч мати була козацького роду, батько ж був видатним ученим-хіміком. Перед війною родина перебралася до Києва, жили вони на околиці, і там Емма потрапила в україномовну стихію, яка її зачарувала, що надалі і визначило її вибір. Перед тим, як до Києва ввійшли радянські війська, батька було знищено своїми ж - аби його винаходи не дісталися німцям. Рятуючи дітей, мати вивезла їх на Захід. Від 1943 року Е.Андієвська на еміграції, спочатку в Німеччині, де отримала вищу освіту, згодом у США, потім - Парижі, а тепер знову у Мюнхені. Починаючи з 50-х років, систематично виступає з поетичними та прозовими творами. Член ПЕН-клубу, Вільної Академії Мюнхена. З 1955 по 1995 роки жіноче контр-альто Емми Андієвської лунало з дикторської радіо "Свободи", де письменниця працювала в українській редакції. Емма Андієвська значну увагу приділяє малярству, її художні полотна репрезентовані більше як на 60 персональних виставках у різних країнах світу: Україні, Німеччині, США, Канаді, Австралії, Франції, Бразилії, Швейцарії.

Емма Андіївська надзвичайно оригінальна й талановита авторка. У 1951 році вона дебютувала своєю збіркою "Поезії", в якій виступила як визнаний модерний співець, справжній експериментатор слова. 1955 року виходить збірочка новел під назвою "Подорож" (друге доповнене видання здійснене в Україні у 1995р.), згодом з'являються прозові книжки "Тигри" і "Джалапіта" (1962). Але основна частина літературної праці все ж відведена поетичній творчості, про що свідчать збірки "Народження ідола" (1958), "Риба і розмір" (1961), "Кути опостінь" (1962), "Первні" (1964), "Базар" (1967), "Пісні без тексту" (1968). Наступне десятиріччя позначене появою великої прози авторки, саме в цей час виходить друком роман "Герострати" (1970). Задум твору виник, коли письменниці виповнилось лише 19 років, хоч написано його тільки через три роки. Тому сама белетристка зізнається, що "читала його усім, хто хотів слухати, поки не трапилась нагода у 1970 році його видрукувати". Майже водночасі написано "Роман про добру людину" (1973; друге видання: Київ, 1993), згодом "Роман про людське призначення" (1982; друге видання: Київ, 1992), за який у 1983 році Е.Андіївська удостоєна почесної Міжнародної премії Фундації пп. Тетяни та Омеляна Антоновичів.

У 70-х роках поетичний доробок письменниці представлений лише однією збіркою "Наука про землю" (1975), яка глибоко наснажена філософськими образами, роздумами про сенс людського буття, про вічні категорії добра і зла. Ця лірика вражає оригінальним поетичним синтаксисом, рельєфністю і вмотивованим вживанням художніх засобів тощо.

Плідними у житті Емми Андіївської видалися 80-ті роки. У цей період вийшли у світ поетичні збірки: "Кав'ярня" (1983), "Спокуси св. Антонія" (1985), "Віглії" (1987), "Архітектурні ансамблі" (1989, ілюстрації авторки). У 90-ті роки до творчого набутку письменниці додалися яскраві

медитації ліричної збірки "Сегменти сну" (Мюнхен, 1998) та книг, що видались в Україні, "Знаки. Тарок" (1995), "Межиріччя" (1998).

Останнім часом у доробку письменниці подибуємо й самобутні зразки ще одного жанру - "Казки Емми Андіївської" (Париж - Львів - Цвікау, 2000), де авторка постала перед нами у новій іпостасі, творцем сучасної літературної феєрії. Під її пером ця оригінальна форма, адресована дітям, набула нового ідейно-тематичного навантаження.

Зовсім недавно побачили світ сонети Емми Андіївської "Вілли над морем" (Львів, 2000), "Атракціони з орбітами і без" (Київ, 2000), "Хвилі" (Київ, 2000), "Хід конем" (Київ, 2004) та збірка новел "Проблеми голови" (Львів, 2000), що позначені постмодерною художньою технікою.

Емма Андіївська - постійний гість Українського вільного університету у Мюнхені, виступає перед слухачами Педагогічного інституту з оригінальною інтерпретацією своїх малярських робіт, поетичних збірок, прозових творів. Вона завжди є бажаною й очікуваною в Україні; уже неодноразово в різних її містах були організовані авторські виставки полотен Емми Андіївської (Харків, 1994; Київ, Львів, 1992-2003).

Відродно, що уже в незалежній українській державі були опубліковані численні твори письменниці - як окремими книжками, так і в періодиці, захищені дисертаційні роботи, написані монографії. Емма Андіївська стає дедалі відомішою українській інтелігенції.

Але залишається вона все ж не менш загадковою, ця чарівна, завжди усміхнена жінка, котра має свій власний, "андіївський стиль" і в творчості, і в манері спілкування, і в зовнішньому вигляді також, що дозволило Юрію Микитенку назвати її: "людина-оркестр, людина-тайфун, людина-симфонія - ці всі фігури годяться для визначення творчої особистості найвиразнішої письменниці й художниці сучасного українського зарубіжжя".

Джерело: [Ігор Цуркан. "Біжу вперед, не оглядаючись..." | Просвіта Херсонщини](http://prosvita-ks.co.ua/visnik-tavriyskoyi-fundaciyi-vipusk-2/igor-curkan-bizhu-vpered-ne-oglyadayuchis#ixzz4uqo7GiFh) <http://prosvita-ks.co.ua/visnik-tavriyskoyi-fundaciyi-vipusk-2/igor-curkan-bizhu-vpered-ne-oglyadayuchis#ixzz4uqo7GiFh>

Увага! Матеріали захищені авторським правом!